

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea / Departamentul	Teologie Ortodoxă / Teologie
1.3 Catedra	Teologie (Artă Sacră)
1.4 Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5 Ciclul de studii	2021- 2024 (licență)
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie Ortodoxă- Artă Sacră

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Studiul culorii și picturii					
2.2 Titularul activităților de curs		Conf. univ.dr. DOMINTE Georgeta Merișor					
2.3 Titularul activităților de seminar/laborator		Lect. univ. dr. COJOCEA Bogdan					
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	6	din care: 3.2 curs	3	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	84	din care: 3.5 curs	42	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități: organizări expoziționale, participări la concursuri					4
3.7 Total ore studiu individual		66			
3.9 Total ore pe semestru		150			
3.10 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	Cunoștințe generale despre artele plastice; disponibilități pentru studii teoretice și aplicative la modul vizual.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Material documentar și vizual adiacent. Sală cu dotări tehnice corespunzătoare prezentărilor de imagini. Alternative online.
--------------------------------	--

5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Atelier cu dotări tehnice adecvate ; mobilier corespunzător activităților artistice plastice; materiale și ustensile de lucru. Alternative on-line.
---	---

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Exprimarea vizual-cromatică la nivel profesionist, ca urmare a cunoașterii metodelor, instrumentelor și modalităților de redare prin culoare a unor tematici diverse. Dezvoltarea și perfecționarea capacităților de observare, analiză și sinteză cromatică și de reprezentare plastică a unor modele și subiecte cu specific laic și religios.</p> <p>C2. Cunoașterea terminologiei, conceptelor și teoriilor cromatice specifice studiului cromatologiei.</p> <p>C3. Adecvarea utilizării cunoștințelor teoretice și aplicative la rezolvarea de exerciții și grile cromatice, antecedente formatoare și stimulative pentru lucrări armonizate cromatic.</p> <p>C4. Obiectivarea evaluărilor contrastelor și acordurilor cromatice în relație cu elaborarea unor realizări plastice reprezentând problematicile studiate teoretic</p> <p>C5. Adecvarea tematicilor generale și subiectelor dezvoltatoare la cercetări cromatice personalizate, care nuanțează principiile consacrate spre direcții de specializare profesională(ex. pictură bisericească, restaurare carte document, restaurare icoană-lemn policrom).</p> <p>C6. Cunoașterea terminologiei artistice plastice, a teoriilor și conceptelor vizuale specifice domeniului picturii, în corelare cu cele ale Teologiei creștine, îndeosebi ortodoxe.</p> <p>C7. Utilizarea adecvată, teoretică și aplicativă, a cunoștințelor generale și de reprezentare plastică prin culoare, dobândite în cadrul contextualizat al relației Teologie –Arte vizuale.</p> <p>C8. Evaluarea obiectivă, din punctul de vedere al Artei Sacre, a unor realizări iconografice și principii de redare vizuală cromatică , în baza cunoștințelor și deprinderilor dobândite.</p> <p>C9. Elaborarea unor lucrări cu specific artistic, în cadrul de bază al studiului culorii și picturii, adaptat și nuanțat pentru direcțiile de dezvoltare ale: picturii bisericești ori restaurării suporturilor papetare / icoanelor și lemnului policrom.</p> <p>C10. Accesarea și integrarea în contextul artelor vizuale a conceptelor de redare imagistică din arta creștină, cu preponderență ortodoxă.</p> <p>C11. Identificarea, elaborarea și dezvoltarea unor cercetări profesionale personale privind colorarea formelor, din perspectiva principiilor consacrate în cadrul iconografiei ortodoxe.</p>
--------------------------------	--

Competențe transversale	<p>CT1. Conștientizarea prezenței și eficienței armoniilor cromatice în cadrul unor domenii diverse. Corelarea și rezolvarea unor problematici cromatice specifice și diferențiate, prin intermediul dobândirii dexterității de realizare a acordurilor între culori și tematicile pe care acestea le susțin.</p> <p>CT2. Aprofundarea corelărilor dintre problematicile rezolvărilor acordurilor cromatice și situațiile concrete de folosire a lor în sens diferențiat și adaptat din punct de vedere profesional.</p> <p>CT3. Asumarea de responsabilități privind impactul, rolul și eficiența adaptărilor culorilor la diverse cerințe și rezolvări de problematici în domenii congruente dar și diferențiate. Implicări în direcții de cercetare interdisciplinară.</p> <p>CT4. Folosirea competențelor de exprimare cromatică armonioasă, (dobândite prin școlarizare și perfecționări individuale), la relaționarea eficientă interpersonală și profesională. Pregătirea conjugată pentru exteriorizarea performanțelor de exprimare cromatică prin manifestări publice, expoziționale, și /sau racordarea la activități de șantier artistic ori de restaurare, tabere de specialitate, etc.</p> <p>CT5. Capacitate de relaționare socială în sens teologico-artistic și de comunicare interpersonală eficientă, plecând de la prerogative imagistice comune, precum ar fi elementele de limbaj plastic din cadrul picturilor laice și religioase.</p> <p>CT6. Asumarea unor roluri și responsabilități de menținere și promovare a specificurilor competențelor de colorare obținute.</p> <p>CT7. Dobândirea spiritului de reflecție și exercitarea lui în interpretarea și redarea imaginilor colorate din iconografia creștină, cu precădere ortodoxă.</p> <p>CT8. Relaționarea eficientă interpersonală și profesională, pe direcția menținerii tradiției (prin respectarea canoanelor iconografice) și stimulării creativității (prin adaptarea acestora la diferite contexte ortodoxe), pentru noi realizări ori restaurări.</p>
--------------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea metodelor, instrumentelor și modalităților de redare prin culoare a unor tematici diverse. Dezvoltarea și perfecționarea capacităților de observare, analiză și sinteză cromatică, și de reprezentare vizuală, în sens artistic, a unor modele și subiecte cu specific laic și religios.
7.2 Obiectivele specifice	Asimilarea și aprofundarea unor cunoștințe teoretice de limbaj plastic și transpunerea acestora în exerciții și studii cromatice. Perfecționarea folosirii instrumentelor modalităților de redare prin culoare a unor tematici diverse.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Studiul caracteristicilor, combinațiilor și asocierilor culorilor în relație cu elemente din natură și create de om, în sens laic și religios</p> <p>1.1. Culoarea lumină și culoarea pigment – 2 ore.</p>	<p>Metode didactice frontale (pt. colectiv) și particularizate: expuneri, explicații, dialog dirijat (conversații), demonstrații. Informări directe și online.</p>	<p>Activități cu eventuală polarizare (în facultate, în natură și în obiective de artă și de patrimoniu)</p> <p>Surse de documentare diverse, inclusiv online.</p>

1.2. Sisteme de reprezentare a culorilor – 4 ore.	ibidem	ibidem
1.3. Contrastele cromatice – 14 ore.	ibidem	ibidem
1.4. Amestecuri de culori și asocieri de contraste cromatice– 4 ore.	ibidem	ibidem
1.5. Proporționări, transparențe, suprapuneri și juxtapuneri ale culorilor – 4 ore 2. Armonia culorilor: game cromatice (simple și compuse), tenta plată și tenta vibrată, modularea și modelarea prin culoare – 4 ore. 3. Acordul și dominantă cromatică, ritmul și cadența în culoare, pasajul, răcirea și încălzirea culorilor – 4 ore. 4. Situația culorilor în spațiul plastic; armonii cu 2,3,4 sau mai multe culori. Căntități, tonalități și calități coloristice – 3 ore. 5. Funcția impresivă, expresivă și simbolică a culorii – 3 ore	ibidem	ibidem

Bibliografie succintă: Arnheim, R. *Arta și percepția vizuală*, Ed. Meridiane, București, 1979, Ed. Polirom, Iași, 2011; Berger, R., *Descoperirea picturii*, vol. I-II-III, Ed. Meridiane, București, 1975; Buchholz, Elke Linda, Bühler, Gerhard, *Arta. Istoria vizuală a artelor plastice*, Ed. Litera Internațional, București, 2008; Colecția revistei “*Mari pictori*”; Constantin, Paul, *Culoare, artă, ambient*, Ed. Meridiane, București, 1979; Constantin, Paul, *Să vorbim despre culori*, Ed. Ion Creangă, București, 1986; *Dicționar de artă*, vol. I, Ed. Meridiane, București, 1995; *Dicționar de artă*, vol. II, Ed. Meridiane, București, 1998; Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000; Coord. Frontisi, C., *Istoria vizuală a artei*, Ed. Enciclopedia RAO, București, 2003; Knobler, N., *Dialogul vizual*, vol. I-II, Ed. Meridiane, București, 1983; Lăzărescu, Liviu, *Culoarea în artă*, Ed. Polirom, Iași, 2009; Paz Garcia Ponce de León, *Istoria picturii*, Ed. Teora, București, 2009; Passeron, René, *Opera picturală*, Ed. Meridiane, București, 1982;
Pohonțu, Eugen, *Inițiere în artele plastice*, Ed. Albatros, București, 1980; Șușală, Ion, Bărbulescu, Ovidiu, *Dicționar de artă, termeni de atelier*, Ed. Sigma, București, 1993; Modele din pictura și miniatura universală și românească. Modele iconografice (de tradiție bizantină).

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<p>1.Culori primare, binare, terțiare,etc. în exerciții plastice libere și în scheme și grile cromatice – 9 ore.</p> <p>2. Studiul vizual al culorilor pigmenți prin exerciții de reprezentare și combinare a lor în relație cu forme din natură, aranjamente de corpuri geometrice și draperii, motive ornamentale, aspecte imaginative, copii cromatice, etc. – 15 ore.</p> <p>2.1. Exerciții de obținere a gamelor cromatice, a tentelor rupte (grizate) în relație cu tentele pure (strălucitoare). Aplicații practice, de folosire a tentei plate și vibrată , a culorilor calde și reci, închise și deschise, pentru:</p> <p>2.1.1. Motiv ornamental și/sau detalii de drapaje – 6 ore,</p> <p>2.1.2. Aranjament compozițional de volume diverse sau natură statică cu mulaj de gips și drapaj – 9 ore,</p> <p>3. Raporturi cromatice cantitative și calitative în compoziția imaginii laice și religioase – 18 ore.</p> <p>3.1. și 3.2. Copii sau replici cromatice, după picturi și icoane ori miniaturi, pentru reprezentare de figură umană (bust cu mâini) - 9 ore și grilă cu aspecte vestimentare, arhitectonice, peisagistice /tectonice, de floră, faună și de corp uman (chip ori detalii de chip sau corp – mâini / picioare) - 9 ore</p>	<p>Metode didactice frontale(colective) și individuale: explicații, dialog dirijat(conversații), demonstrații, exerciții. Informări și îndrumări directe și online.</p>	<p>Realizări aplicative în relație cu observații și documentări vizuale în ateliere, în natură ,în obiective de patrimoniu/muzee, în galerii de artă, colecții, biblioteci s.a. Surse de documentare diverse, inclusiv online..</p>
<p>Bibliografie orientativă : Publicațiile recomandate la curs, cu imaginile lor aferente. Diverse modele din pictura universală și din arta creștină.</p> <p>Arnheim, R ,<i>Arta și percepția vizuală</i>, Ed. Meridiane, București, 1979, Ed. Polirom, Iași, 2011; Berger, R., <i>Descoperirea picturii</i>, vol.I-II-III, Ed. Meridiane, București, 1975; Buchholz, Elke Linda, Bühler, Gerhard, <i>Arta. Istoria vizuală a artelor plastice</i> , Ed. Litera Internațional, București, 2008; Colecția revistei “<i>Mari pictori</i>”; Constantin, Paul,<i>Culoare, artă, ambient</i>, Ed. Meridiane, București, 1979; Constantin, Paul, <i>Să vorbim despre culori</i>, Ed. Ion Creangă, București, 1986; <i>Dicționar de artă</i>, vol. I, Ed. Meridiane, București, 1995; <i>Dicționar de artă</i>, vol. II, Ed. Meridiane, București, 1998; Dionisie din Furna , <i>Erminia picturii bizantine</i> , Ed. Sophia, București, 2000; Coord. Frontisi, C., <i>Istoria vizuală a artei</i>, Ed. Enciclopedia RAO, București, 2003; Knobler, N. , <i>Dialogul vizual</i>, vol. I-II, Ed. Meridiane, București, 1983; Lăzărescu, Liviu, <i>Culoarea în artă</i>, Ed. Polirom, Iași, 2009; Paz Garcia Ponce de León, <i>Istoria picturii</i>, Ed.Teora, București, 2009; Passeron, René , <i>Opera picturală</i>, Ed.Meridiane, București, 1982 ; Pohonțu, Eugen, <i>Inițiere în artele plastice</i>, Ed. Albatros, București, 1980; Șuşală, Ion, Bărbulescu, Ovidiu, <i>Dicționar de artă, termeni de atelier</i> , Ed. Sigma, București, 1993; Modele din pictura și miniatura universală și românească. Modele iconografice (de tradiție bizantină).</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

In funcție de diverse oportunități de valorificare a cunoștințelor și a realizărilor teoretice și aplicative, conținuturile disciplinei se nuanțează prin adaptări necesare, pe structura cadru grefându-se eventualele corelări ad-hoc în sens tematic și practic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Comparări calitative și cantitative ale cunoștințelor la nivel de persoană și de grup	Note pentru susțineri teoretice la aplicații practice. Medie finală.	50%
10.5 Seminar/laborator	Comparări calitative și cantitative ale lucrărilor practice, la nivel de persoană și de grup	Note pentru lucrări practice. Medie finală.	50%
		Medie finală, la Colocviu	
10.6 Standard minim de performanță			
Frecvența receptivă și activă (100 %) la orele de curs și lucrări.			

Data completării

Titular de curs

Titular de lucrări

22. 09.2021

Conf.univ.dr. Georgeta Merișor DOMINTE

Lect. univ.dr. Bogdan COJOCEA

Data avizării în catedră

Director de Departament

05.10.2021

Pr. Lect. univ. dr. Cezar Paul HÂRLĂOANU

